

406

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 26 września 1990 r.

w sprawie postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy.

Na podstawie art. 57 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o izbach lekarskich (Dz. U. Nr 30, poz. 158 i z 1990 r. Nr 20, poz. 120) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy wstępne

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa:

- 1) o ustawie — rozumie się przez to ustawę z dnia 17 maja 1989 r. o izbach lekarskich (Dz. U. Nr 30, poz. 158 i z 1990 r. Nr 20, poz. 120),
- 2) o rzeczniku odpowiedzialności zawodowej — rozumie się przez to Naczelnego lub okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej lub ich zastępców,
- 3) o sądzie lekarskim — rozumie się przez to Naczelnego lub okręgowy sąd lekarski,
- 4) o sądzie I instancji — rozumie się przez to okręgowy sąd lekarski, a także Naczelnego Sądu Lekarskiego orzekającego jako I instancja,
- 5) o sądzie II instancji — rozumie się przez to Naczelnego Sądu Lekarskiego rozpoznającego odwołania od orzeczeń wydanych przez sądy I instancji,
- 6) o lekarzu, którego dotyczy postępowanie — rozumie się przez to lekarza, w sprawie którego prowadzone jest postępowanie wyjaśniające,

- 7) o obwinionym lekarzu — rozumie się przez to lekarza, przeciwko któremu został sporządzony wniosek o ukaranie lub wydane zostało nieprawomocne orzeczenie,
- 8) o pokrzywdzonym — rozumie się przez to osobę fizyczną, prawną lub inną jednostkę organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej, której dobro zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone działaniem lub zaniechaniem lekarza i która wniosła skargę do rzecznika odpowiedzialności zawodowej.

§ 2. 1. Rzecznik odpowiedzialności zawodowej obowiązany jest badać i uwzględniać okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść lekarza, którego dotyczy postępowanie.

2. Członkowie sądów lekarskich orzekają na podstawie swego przekonania opartego na swobodnej ocenie całości dowodów zebranych w toku postępowania, uwzględniając okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść obwinionego lekarza.

3. Rzecznik odpowiedzialności zawodowej i sąd lekarski czuwają, aby w toku postępowania jego uczestnicy nie ponieśli szkody z powodu niezajomości przepisów prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych informacji i wyjaśnień.

§ 3. Rzecznik odpowiedzialności zawodowej i członek sądu lekarskiego nie może pełnić swojej funkcji w okresie, kiedy przeciw niemu toczy się postępowanie karne lub postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej.

§ 4. 1. Członkowie sądu lekarskiego wybierają spośród siebie przewodniczącego sądu i wiceprzewodniczących w tajnym głosowaniu.

2. Przewodniczący sądu lekarskiego kieruje pracą sądu, a w szczególności:

- 1) zaznajamia się z każdą sprawą wpływającą do sądu i wyznacza terminy poszczególnych posiedzeń,
- 2) ustala skład orzekający oraz wyznacza jego przewodniczącego.

§ 5. 1. Rozprawa przed sądem lekarskim jest jawna dla członków samorządu lekarskiego, chyba że zachodzi przewidziany przepisami Kodeksu postępowania karnego przypadek uzasadniający wyłączenie jawności.

2. W razie wyłączenia jawności mogą być obecne na rozprawie, oprócz osób biorących udział w postępowaniu, po dwie osoby wskazane przez rzecznika odpowiedzialności zawodowej i obwinionego lekarza. Jeżeli jest kilku obwinionych lekarzy, każdy z nich może żądać pozostawienia na sali rozpraw po jednej osobie.

Rozdział 2

Właściwość i skład sądu lekarskiego

§ 6. 1. Właściwy do rozpoznania sprawy jest sąd lekarski okręgowej izby lekarskiej, której obwiniony jest członkiem w chwili wszczęcia postępowania, z wyjątkiem spraw określonych w art. 46 ust. 2 ustawy.

2. W przypadku gdy odpowiedzialność zawodowa za to samo przewinienie dotyczy członków różnych izb lekarskich, o właściwości pomiędzy okręgowymi sądami rozstrzyga miejsce popełnienia przewinienia zawodowego, a w razie gdy miejsca tego ustalić nie można — właściwy jest sąd lekarski okręgowej izby lekarskiej, w której wszczęto najpierw postępowanie, z zastrzeżeniem ust. 4.

3. W razie gdy czyny kilku sprawców, które choć stanowią odrębne przewinienia zawodowe, wiążą się ze sobą, możliwe jest łączne prowadzenie sprawy. Postanowienie o łącznym prowadzeniu postępowania wyjaśniającego podejmuje Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej, zlecając prowadzenie postępowania określönemu okręgowemu rzecznikowi odpowiedzialności zawodowej.

4. Jeżeli przewinienie zawodowe objęte łącznym rozpoznaniem dotyczy członków izb lekarskich różnych resortów, właściwy jest okręgowy sąd wskazany przez Naczelny Sąd Lekarski.

5. Jeżeli lekarz został członkiem innej okręgowej izby po wszczęciu przeciw niemu postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej, właściwy do rozpoznania sprawy w I instancji jest sąd lekarski okręgowej izby lekarskiej, w której wszczęto postępowanie.

§ 7. Spory o właściwość pomiędzy okręgowymi sądami rozstrzyga Naczelny Sąd Lekarski.

§ 8. Jeżeli przewinienia zawodowe objęte łącznym rozpoznaniem popełniło dwóch lub więcej obwinionych, którzy podlegają odpowiedzialności przed sądem okręgowym i Naczelnym Sądem Lekarskim, właściwy do rozpoznania sprawy jest Naczelny Sąd.

§ 9. 1. Okręgowy sąd lekarski orzeka w składzie trzyosobowym.

2. Naczelny Sąd Lekarski orzeka:

- 1) w I instancji w składzie trzyosobowym w sprawach odpowiedzialności zawodowej lekarzy wymienionych w art. 46 ust. 3 pkt 2 ustawy,

- 2) w II instancji w składzie pięcioosobowym w sprawach odwołań od orzeczeń wydanych przez ten sąd w I instancji oraz od orzeczeń okręgowych sądów.

§ 10. W składzie orzekającym sądu lekarskiego może uczestniczyć bez prawa głosu jeden z członków sądu lekarskiego wyznaczony w charakterze sędziego rezerwowego.

§ 11. W razie ponownego rozpoznawania sprawy, do składu orzekającego nie wyznacza się członków sądu, którzy poprzednio brali w niej udział.

Rozdział 3

Strony i obrońcy

§ 12. 1. Okręgowy rzecznik prowadzi postępowanie wyjaśniające w sprawach odpowiedzialności zawodowej członków izby lekarskiej, której jest organem, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Naczelny Rzecznik prowadzi postępowanie wyjaśniające w sprawach odpowiedzialności zawodowej lekarzy wymienionych w art. 46 ust. 3 pkt 2 ustawy.

3. Przepisy § 6 ust. 2 i 4 stosuje się odpowiednio do okręgowych rzeczników.

4. Spory o właściwość pomiędzy okręgowymi rzecznikami rozstrzyga Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej.

§ 13. 1. Wniosek o wyłączenie od udziału w sprawie zastępcy okręgowego rzecznika rozstrzyga okręgowy rzecznik, okręgowego rzecznika i zastępcy Naczelnego Rzecznika — Naczelny Rzecznik, a Naczelnego Rzecznika — Naczelny Sąd Lekarski.

2. O wyłączeniu Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Naczelny Sąd Lekarski rozstrzyga postanowieniem.

3. Naczelny Rzecznik z urzędu, na wniosek lekarza, którego dotyczy postępowanie, lub jego obrońcy, może ze względu na dobro sprawy przekazać prowadzenie postępowania okręgowemu rzecznikowi innej okręgowej izby lekarskiej.

§ 14. Lekarzowi, którego dotyczy postępowanie, oraz obwinionemu lekarzowi przysługuje prawo odmowy złożenia wyjaśnień oraz odmowy udzielenia odpowiedzi na pytania.

§ 15. 1. Lekarz, którego dotyczy postępowanie, może ustanowić obrońców spośród lekarzy lub adwokatów w każdym stadium postępowania.

2. Obrońcą nie może być członek sądu lekarskiego i rzecznik odpowiedzialności zawodowej.

3. W przypadku gdy lekarz, którego dotyczy postępowanie, nie ma obrońcy z wyboru, sąd lekarski wyznacza w obrońcę z urzędu, jeżeli:

- 1) zachodzi uzasadniona wątpliwość co do poczytalności lekarza, którego dotyczy postępowanie,
- 2) postępowanie toczy się po śmierci lekarza, którego dotyczy postępowanie.

4. Sąd lekarski na wniosek lekarza, o którym mowa w § 1 pkt 6 i 7, lub z urzędu może wyznaczyć mu obrońcę z urzędu także w innych uzasadnionych przypadkach.

5. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się również w toku postępowania wyjaśniającego.

6. Obrońca jest obowiązany zachować w tajemnicy wszystko, o czym się dowie w związku z wykonywaniem czynności obrońcy.

§ 16. Jeżeli w sprawie występuje dwóch lub więcej lekarzy, których dotyczy postępowanie lub którzy są obwinieni, bądź jeżeli lekarzowi, którego dotyczy postępowanie, zarzuca się popełnienie dwóch lub więcej przewinień zawodowych, postępowanie przeprowadza się łącznie, chyba że jest to niemożliwe lub w znacznym stopniu utrudnione.

§ 17. 1. W razie dłuższej nieobecności w kraju lekarza, którego dotyczy postępowanie, jego psychicznej choroby lub innej ciężkiej choroby, uniemożliwiającej prowadzenie postępowania, właściwy sąd lekarski może zawiesić postępowanie na czas trwania przeszkody.

2. Postępowanie może być zawieszono, jeżeli o ten sam czyn, który stanowi przewinienie zawodowe, toczy się postępowanie karne lub dyscyplinarne, którego ustalenia lub wynik mogą mieć istotne znaczenie dla orzeczenia.

§ 18. 1. Pokrzywdzony w toku postępowania jest uprawniony do:

- 1) zgłoszenia wniosków dowodowych,
- 2) wniesienia zażalenia na postanowienie rzecznika odpowiedzialności zawodowej o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego i o umorzeniu postępowania,
- 3) wniesienia odwołania od orzeczenia sądu lekarskiego kończącego postępowanie, z zastrzeżeniem § 46 ust. 2.

2. Pokrzywdzony jest uprawniony do przeglądania akt sprawy, z tym że rzecznik odpowiedzialności zawodowej lub sąd lekarski może ograniczyć pokrzywdzonemu dostęp do nich w zakresie objętym tajemnicą lekarską.

Rozdział 4

Postępowanie wyjaśniające

§ 19. Rzecznik odpowiedzialności zawodowej wszczy na postępowanie wyjaśniające, jeżeli uzyskał wiarygodną informację o przewinieniu z zakresu lekarskiej odpowiedzialności zawodowej.

§ 20. 1. Rzecznik odpowiedzialności zawodowej przed wszczęciem postępowania wyjaśniającego bada z urzędu, czy nie zachodzą okoliczności wyłączające postępowanie.

2. W przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa w ust. 1, rzecznik wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, które doręcza wraz z uzasadnieniem pokrzywdzonemu i lekarzowi, na którego złożono skargę.

3. Jeżeli okoliczności, o których mowa w ust. 1, wystąpią w toku postępowania wyjaśniającego, rzecznik wydaje postanowienie o umorzeniu wszczętego postępowania, które doręcza wraz z uzasadnieniem pokrzywdzonemu i lekarzowi, którego dotyczy postępowanie.

4. Na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego pokrzywdzonemu przysługuje zażalenie do Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej, a jeżeli postanowienie to wydał Naczelny Rzecznik — zażalenie przysługuje do Naczelnego Sądu Lekarskiego.

§ 21. 1. Postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego lub o umorzeniu tego postępowania, prowadzonego przez zastępcę okręgowego rzecznika, wymaga zatwierdzenia przez okręgowego rzecznika.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do zastępcy Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej.

§ 22. 1. Jeżeli dane istniejące w chwili wszczęcia postępowania lub zebrane w jego toku zawierają dostateczne podstawy do przedstawienia zarzutów lekarzowi, którego dotyczy postępowanie, rzecznik odpowiedzialności zawodowej sporządza postanowienie o przedstawieniu zarzutów, ogłasza je niezwłocznie lekarzowi i przesłuchuje go na okoliczność tych zarzutów.

2. Postanowienie o przedstawieniu zarzutów zawiera: wskazanie lekarza, dokładne określenie zarzucanego mu przewinienia zawodowego i uzasadnienie.

3. Na wniosek lekarza, którego dotyczy postępowanie, jego obrońca może być obecny przy składaniu wyjaśnień.

§ 23. 1. W toku postępowania wyjaśniającego rzecznik odpowiedzialności zawodowej powinien dążyć do szczegółowego wyjaśnienia sprawy. W tym celu może on przesłuchać lekarza, którego dotyczy postępowanie, świadków, biegłych, jak również przeprowadzić inne dowody.

2. Odmowa złożenia wyjaśnień przez lekarza, którego dotyczy postępowanie, nie wstrzymuje postępowania.

§ 24. 1. W toku postępowania wyjaśniającego należy lekarzowi, którego dotyczy postępowanie, umożliwić złożenie wszystkich wyjaśnień, które uważa on za istotne dla sprawy.

2. Lekarz, którego dotyczy postępowanie, ma prawo w toku postępowania wyjaśniającego zgłaszać wnioski dotyczące przesłuchania świadków, powołania biegłych oraz przeprowadzenia innych dowodów.

3. Jeżeli nie zachodzi potrzeba uzupełnienia postępowania wyjaśniającego, rzecznik odpowiedzialności zawodowej wydaje postanowienie o jego zamknięciu, o czym powiadamia lekarza, którego dotyczy postępowanie, udostępnia mu zebrane dowody oraz umożliwia złożenie dodatkowych wyjaśnień i wniosków dowodowych, w terminie 14 dni od daty doręczenia postanowienia.

§ 25. Rzecznik odpowiedzialności zawodowej w toku postępowania wyjaśniającego może zwrócić się o przeprowadzenie czynności w ramach tego postępowania do innych rzeczników odpowiedzialności zawodowej.

§ 26. 1. Rzecznik odpowiedzialności zawodowej wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego, jeżeli zebrany materiał nie daje podstaw do wniesienia wniosku o ukaranie.

2. Odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem, o którym mowa w ust. 1, doręcza się lekarzowi, którego dotyczy postępowanie, pokrzywdzonemu oraz Naczelnemu Rzecznikowi Odpowiedzialności Zawodowej.

3. Na postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego lekarzowi, którego dotyczy postępowanie, i pokrzywdzonemu przysługuje zażalenie do Naczelnego Rzecznika.

4. Na postanowienie Naczelnego Rzecznika o umorzeniu postępowania wyjaśniającego osobom, o których mowa w ust. 3, przysługuje zażalenie do Naczelnego Sądu Lekarskiego.

§ 27. 1. Jeżeli wynik postępowania wyjaśniającego potwierdza zasadność zarzutów stawianych lekarzowi, którego dotyczy postępowanie, rzecznik odpowiedzialności zawodowej składa właściwemu sądowi lekarskiemu wniosek o ukaranie.

2. Wniosek o ukaranie powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko, nazwisko panieńskie, imiona rodziców, datę i miejsce urodzenia, adres zamieszkania obwinionego lekarza oraz jego miejsce pracy i zajmowane stanowisko,

- 2) dokładne określenie zarzucanego przewinienia zawodowego, ze wskazaniem czasu, miejsca, sposobu i okoliczności jego popełnienia oraz skutków z niego wynikających,
- 3) imiona i nazwiska oraz adresy świadków, którzy mają być wezwani na rozprawę, jak również inne dowody,
- 4) uzasadnienie wniosku.

3. O skierowaniu wniosku do właściwego sądu lekarskiego rzecznik odpowiedzialności zawodowej zawiadamia pokrzywdzonego, obwinionego lekarza i właściwą okręgową radę lekarską.

§ 28. 1. Postępowanie wyjaśniające prowadzone przez rzecznika odpowiedzialności zawodowej powinno być zakończone w ciągu trzech miesięcy od daty zawiadomienia o popełnieniu przewinienia zawodowego.

2. W szczególnie uzasadnionym przypadku Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej może przedłużyć okres postępowania wyjaśniającego na dalszy czas oznaczony, nie dłuższy niż 3 miesiące.

3. W przypadku niezakończenia postępowania wyjaśniającego w terminie 6 miesięcy, akta sprawy przekazuje się Nacelnemu Sądowi Lekarskiemu, który może przedłużyć postępowanie wyjaśniające na dalszy czas oznaczony.

Rozdział 5

Postępowanie przed sądem lekarskim I instancji

§ 29. 1. Po otrzymaniu wniosku o ukaranie przewodniczący sądu lekarskiego kieruje sprawę do rozpoznania na rozprawie i wydaje stosowne zarządzenia przygotowujące rozprawę, chyba że uzna, że zachodzą podstawy do umorzenia postępowania lub jego zawieszenia albo że należy uzupełnić postępowanie wyjaśniające; w takim przypadku kieruje sprawę na posiedzenie niejawne.

2. Na posiedzeniu niejawnym sąd lekarski wydaje postanowienie o:

- 1) umorzeniu postępowania,
- 2) zawieszeniu postępowania,
- 3) przekazaniu sprawy rzecznikowi odpowiedzialności zawodowej w celu uzupełnienia postępowania wyjaśniającego albo
- 4) skierowaniu sprawy do rozpoznania na rozprawie,

które doręcza stronom, a postanowienia, o których mowa w pkt 1, doręcza również pokrzywdzonemu.

3. Na postanowienia, o których mowa w ust. 2 pkt 1—3, stronom przysługuje zażalenie; pokrzywdzonemu przysługuje zażalenie na postanowienie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1.

4. Postanowienie, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, powinno wskazywać, w jakim kierunku ma nastąpić uzupełnienie postępowania, oraz określać termin zakończenia postępowania, nie dłuższy niż 3 miesiące.

§ 30. Jeżeli wniosek o ukaranie odpowiada warunkom formalnym, a sprawę skierowano do rozpoznania na rozprawie, przewodniczący sądu lekarskiego zarządza doręczenie jego odpisu obwinionemu lekarzowi.

§ 31. 1. Na rozprawę wzywa się obwinionego lekarza oraz zawiadamia o jej terminie jego obrońcę i rzecznika odpowiedzialności zawodowej.

2. Pomiędzy terminem doręczenia obwinionemu lekarzowi wniosku o ukaranie a terminem rozprawy powinno

upłynąć co najmniej 14 dni. W razie niezachowania tego terminu, obwiniony lekarz lub jego obrońca może żądać odroczenia rozprawy.

3. W zawiadomieniu stron o rozprawie wymienia się wyznaczony skład orzekający sądu lekarskiego.

4. Przewodniczący sądu lekarskiego zarządza wezwanie świadków i biegłych oraz przedstawienie innych dowodów wskazanych we wniosku o ukaranie, a także w innych uzasadnionych wnioskach zgłoszonych przez strony przed rozpoczęciem rozprawy.

5. Udział rzecznika odpowiedzialności zawodowej w rozprawie jest obowiązkowy.

6. Nie usprawiedliwione niestawiennictwo obwinionego lekarza lub jego obrońcy na rozprawie nie stanowi przeszkody do rozpoznania sprawy, chyba że sąd lekarski uzna ich obecność za konieczną.

§ 32. 1. Członek sądu lekarskiego podlega wyłączeniu na zasadach przewidzianych w przepisach Kodeksu postępowania karnego. Ponadto obwiniony ma prawo wyłączyć jednego, wskazanego przez siebie członka składu orzekającego.

2. Wniosek o wyłączenie może być złożony w terminie 7 dni od otrzymania zawiadomienia o terminie rozprawy. Jeżeli przyczyna wyłączenia doszła do wiadomości strony później, termin ten liczy się od chwili dowiedzenia się o tej przyczynie.

3. Jeżeli po wysłaniu zawiadomienia o terminie rozprawy nastąpiła zmiana składu sądu lekarskiego, termin, o którym mowa w ust. 2, biegnie od chwili dowiedzenia się o tym fakcie przez wnioskodawcę. Wniosek można złożyć najpóźniej do chwili rozpoczęcia rozprawy.

§ 33. Oskarżycielem przed sądem I instancji jest okręgowy rzecznik lub jego zastępca, a także Naczelny Rzecznik lub jego zastępca, jeśli prowadził postępowanie wyjaśniające.

§ 34. 1. Przewodniczący składu orzekającego sądu lekarskiego kieruje rozprawą i czuwa nad jej prawidłowym przebiegiem.

2. Sąd lekarski jest obowiązany dążyć do wszechstronnego zbadania wszystkich istotnych okoliczności sprawy. W tym celu może dopuszczać z urzędu wszelkie dowody, jeśli uzna, że są potrzebne do uzupełnienia materiału.

§ 35. 1. Sąd lekarski może wzywać i przesłuchiwać świadków i biegłych. Świadkowie zamieszkali poza okręgiem izby mogą być przesłuchiwani w trybie pomocy prawnej przez właściwy miejscowo sąd lekarski.

2. Jeżeli świadek nie może stawić się z powodu przeszkody zbyt trudnej do usunięcia, sąd lekarski zleca jego przesłuchanie członkowi wyznaczonemu ze swego składu. Strony mają prawo brać udział w tej czynności.

3. Zwolnienie świadka lub biegłego od przyrzeczenia zależy od uznania sądu. Na żądanie strony świadek lub biegły jest obowiązany złożyć przyrzeczenie.

§ 36. 1. Rozprawę rozpoczyna odczytanie wniosku o ukaranie przez rzecznika odpowiedzialności zawodowej, po czym przewodniczący sądu lekarskiego zwraca się do obwinionego lekarza o złożenie wyjaśnień. Następnie sąd przesłuchuje świadków i biegłych, ocenia dokumenty lub przeprowadza inne dowody.

2. Materiały sprawy za zgodą stron mogą być bez odczytania uznane przez sąd lekarski w całości lub w części za materiał dowodowy.

3. Sąd lekarski może z ważnych powodów zarządzić przerwę w rozprawie na okres nie dłuższy niż 21 dni.

4. Sąd lekarski odracza rozprawę w razie:

- 1) niestawiennictwa rzecznika odpowiedzialności zawodowej,
- 2) usprawiedliwionego niestawiennictwa obwinionego lekarza,
- 3) niestawiennictwa obwinionego lekarza, którego obecność na rozprawie uznał za konieczną,
- 4) niestawiennictwa obwinionego lekarza, któremu wezwanie nie zostało doręczone.

5. Sąd lekarski może odroczyć rozprawę w razie niestawiennictwa świadka lub biegłego albo z innej ważnej przyczyny.

§ 37. 1. Jeżeli na podstawie okoliczności, które zostały ujawnione dopiero w toku rozprawy, rzecznik odpowiedzialności zawodowej zarzucił obwinionemu inne przewinienie zawodowe oprócz objętego wnioskiem o ukaranie, sąd lekarski odracza rozprawę, chyba że za zgodą stron rozpozna sprawę na tej samej rozprawie w zakresie rozszerzonym o nowe zarzuty.

2. W razie odroczenia rozprawy z przyczyny określonej w ust. 1, rzecznik odpowiedzialności zawodowej wnosi nowy lub dodatkowy wniosek o ukaranie.

§ 38. Po zakończeniu postępowania dowodowego rozprawę kończą przemówienia stron i obrońców, przy czym ostatni głos przysługuje obwinionemu lekarzowi.

§ 39. 1. Po wysłuchaniu stron przewodniczący składu orzekającego zamyka rozprawę i sąd lekarski niezwłocznie przystępuje do narady.

2. Przebieg narady i głosowania nad orzeczeniem jest tajny. W naradzie i głosowaniu uczestniczyć mogą tylko członkowie składu orzekającego.

§ 40. 1. Sąd lekarski orzeka na podstawie materiału dowodowego ujawnionego w toku rozprawy.

2. Sąd lekarski wymierza karę, biorąc pod uwagę stopień winy, naruszenie zasad etyki i deontologii zawodowej, naruszenie przepisów o wykonywaniu zawodu lekarza, skutki czynu oraz zachowanie się obwinionego przed popełnieniem przewinienia zawodowego i po jego popełnieniu.

§ 41. 1. W razie jednoczesnego ukarania za kilka przewinień zawodowych, sąd lekarski wymierza kary za poszczególne przewinienia, a następnie wymierza jedną karę łączną za wszystkie czyny.

2. Przy orzekaniu kary łącznej stosuje się następujące zasady:

- 1) w przypadku orzeczenia kar upomnienia i nagany wymierza się karę łączną nagany,
- 2) kara zawieszenia prawa wykonywania zawodu nie wyłącza orzeczenia kary upomnienia lub nagany,
- 3) przy orzeczeniu za kilka przewinień kar zawieszenia prawa wykonywania zawodu kara łączna nie może przekroczyć 3 lat,
- 4) przy orzeczonych za kilka przewinień karach rodzajowo różnych i kary pozbawienia prawa wykonywania zawodu wymierza się karę łączną pozbawienia prawa wykonywania zawodu.

3. Zasady przewidziane w ust. 2 stosuje się odpowiednio w razie wydania orzeczenia łącznego.

§ 42. 1. Po zamknięciu rozprawy i odbyciu narady przewodniczący ogłasza stronom orzeczenie podpisane przez skład orzekający, przytaczając ustnie najważniejsze motywy orzeczenia.

2. W sprawach szczególnie zawitych sąd lekarski może odroczyć ogłoszenie orzeczenia na czas nie przekraczający 7 dni.

§ 43. 1. Orzeczenie powinno zawierać:

- 1) oznaczenie sądu, który je wydał, oraz nazwiska członków sądu, rzecznika odpowiedzialności zawodowej i protokolanta,
- 2) datę oraz miejsce rozpoznania sprawy i wydania orzeczenia,
- 3) imię i nazwisko oraz inne dane określające tożsamość obwinionego lekarza,
- 4) opis zarzuczonego przewinienia zawodowego,
- 5) rozstrzygnięcie sądu lekarskiego,
- 6) uzasadnienie.

2. Orzeczenie skazujące powinno ponadto zawierać:

- 1) dokładne określenie przewinienia zawodowego przypisanego obwinionemu lekarzowi przez sąd lekarski,
- 2) rozstrzygnięcie co do kary.

3. Orzeczenie sądu lekarskiego uprawomocnia się po upływie terminu przewidzianego w § 46 do złożenia środka odwoławczego.

§ 44. 1. Sąd lekarski z urzędu uzasadnia na piśmie rozstrzygnięcia, od których przysługuje środek odwoławczy.

2. Uzasadnienie, o którym mowa w ust. 1, powinno być sporządzone na piśmie w ciągu 14 dni.

3. Odpisy orzeczeń i postanowień wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o środkach odwoławczych i terminie ich wniesienia doręcza się stronom i pokrzywdzonemu, a jeżeli ustanowiono obrońcę, odpisy te doręcza się również obrońcy.

§ 45. Z przebiegu rozprawy sporządza się protokół, który podpisują przewodniczący składu orzekającego sądu lekarskiego i protokolant.

Rozdział 6

Środki odwoławcze

§ 46. 1. Rzecznikowi odpowiedzialności zawodowej i obwinionemu lekarzowi przysługuje prawo odwołania od orzeczeń i postanowień kończących postępowanie w I instancji oraz — w przypadku przewidzianym w art. 42 ust. 2 ustawy — w terminie 14 dni od daty doręczenia orzeczenia lub postanowienia wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem o terminie i trybie wniesienia odwołania.

2. Pokrzywdzonemu przysługuje odwołanie od orzeczeń kończących postępowanie w I instancji tylko w części dotyczącej winy. Termin wniesienia odwołania określa ust. 1.

3. Odwołanie wraz z odpisami dla stron wnosi się do sądu lekarskiego, który wydał zaskarżone orzeczenie. Sąd lekarski w ciągu 7 dni od daty wpływu przekazuje akta sprawy sądowi właściwemu do rozpoznania odwołania albo odmawia przyjęcia odwołania, jeżeli zostało wniesione po terminie lub przez osobę nieuprawnioną albo jest niedopuszczalne z mocy ustawy.

4. Od postanowienia o odmowie przyjęcia środka odwoławczego przysługuje zażalenie do sądu właściwego do rozpoznania odwołania w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia.

Rozdział 7

Postępowanie przed sądem lekarskim II instancji

§ 47. Sąd lekarski wszczyna postępowanie odwoławcze po otrzymaniu odwołania od orzeczenia sądu lekarskiego I instancji wraz z całością materiału sprawy.

§ 48. 1. Jeżeli odwołanie odpowiada warunkom formalnym, przewodniczący Naczelnego Sądu Lekarskiego zarządza doręczenie stronie przeciwnej odpisu odwołania wraz z uzasadnieniem i wydaje stosowne zarządzenie przygotowujące rozprawę.

2. Jeżeli odwołanie zostało wniesione po terminie lub przez osobę nieuprawnioną albo jest niedopuszczalne z mocy ustawy, przewodniczący Naczelnego Sądu Lekarskiego kieruje sprawę na posiedzenie niejawne.

3. Naczelny Sąd Lekarski pozostawia odwołanie bez rozpoznania, jeżeli zachodzą okoliczności określone w ust. 2.

§ 49. Przewodniczący Naczelnego Sądu Lekarskiego wyznacza sędziego Sądu Najwyższego spośród sędziów wskazanych przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, jako przewodniczącego składu Naczelnego Sądu.

§ 50. Cofnięcie odwołania przed rozpoczęciem rozprawy odwoławczej wiąże Naczelny Sąd Lekarski. Odwołania wniesionego przez rzecznika odpowiedzialności zawodowej na korzyść obwinionego lekarza nie można cofnąć bez zgody obwinionego.

§ 51. 1. Naczelny Sąd Lekarski działając w II instancji rozpoznaje sprawę w granicach odwołania.

2. Niezależnie od granic odwołania sąd II instancji bierze z urzędu pod rozwagę rażące naruszenie prawa oraz istotną odmienną ocenę co do naruszenia zasad etyki i deontologii zawodowej.

3. Wydanie orzeczenia na niekorzyść obwinionego lekarza może nastąpić tylko wtedy, gdy odwołanie wniesiono na jego niekorzyść, i tylko w granicach odwołania.

4. Niezależnie od granic odwołania orzeczenie podlega zmianie na korzyść obwinionego lekarza lub uchyleniu, jeżeli jest ono oczywiście niesprawiedliwe.

§ 52. Oskarżycielem przed Naczelnym Sądem Lekarskim jest Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej lub jego zastępca.

§ 53. W postępowaniu odwoławczym stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu przed sądem I instancji.

§ 54. 1. Po rozpoznaniu środka odwoławczego Naczelny Sąd Lekarski orzeka o utrzymaniu w mocy, zmianie albo uchyleniu zaskarżonego orzeczenia w całości lub w części.

2. Jeżeli pozwalają na to zebrane dowody, Naczelny Sąd Lekarski zmienia zaskarżone orzeczenie orzekając odmiennie co do istoty albo uchyla je w całości lub części i umarza postępowanie w odpowiednim zakresie. Naczelny Sąd Lekarski w innych przypadkach uchyla orzeczenie i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania sądowi lekarskiemu I instancji.

§ 55. Orzeczenie Naczelnego Sądu Lekarskiego, wydane w II instancji, umarzające postępowanie, uniewinniające obwinionego lekarza lub skazujące go na karę upomnienia albo nagany, staje się prawomocne z chwilą ogłoszenia.

Rozdział 8

Tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych

§ 56. 1. Postanowienie sądu lekarskiego o tymczasowym zawieszeniu lekarza w czynnościach zawodowych zapada na rozprawie. Na postanowienie to przysługuje rzecznikowi odpowiedzialności zawodowej i obwinionemu lekarzowi zażalenie do sądu lekarskiego II instancji.

2. Okręgowy sąd przesyła Naczelnemu Sądowi Lekarskiemu odpis postanowienia o tymczasowym zawieszeniu lekarza w czynnościach zawodowych.

3. Postanowienie w sprawie tymczasowego zawieszenia lekarza w czynnościach zawodowych, wydane na podstawie art. 43 ust. 1 ustawy, doręcza się obwinionemu lekarzowi z pouczeniem o przysługującym środku odwoławczym, właściwej okręgowej radzie lekarskiej i zakładowi pracy zatrudniającemu lekarza.

4. Postanowienie o tymczasowym zawieszeniu lekarza w czynnościach zawodowych jest natychmiast wykonalne.

§ 57. Okres tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych zalicza się na poczet kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu lekarza.

Rozdział 9

Wykonywanie prawomocnych orzeczeń

§ 58. 1. Naczelny Sąd Lekarski lub Sąd Najwyższy, który wydał prawomocne orzeczenie, zwraca akta sprawy sądowi I instancji w terminie 14 dni od jego wydania.

2. Sąd I instancji przesyła najpóźniej w ciągu 14 dni od daty uprawomocnienia się orzeczenia jego odpis właściwej okręgowej radzie lekarskiej do wykonania, Ministrowi Zdrowia i Opieki Społecznej, wojewodzie oraz Prezesowi Naczelnej Rady Lekarskiej do wiadomości.

3. Prawomocne orzeczenie sądu lekarskiego wydane w stosunku do członka Wojskowej Izby Lekarskiej przesyła się ponadto do wiadomości Ministrowi Obrony Narodowej.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do członka Izby Lekarskiej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

5. Odpis prawomocnego orzeczenia dołącza się do akt osobowych ukaranego lekarza.

§ 59. 1. Termin rozpoczęcia i zakończenia kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu lekarza ustala zarządzeniem przewodniczący okręgowej rady lekarskiej w ciągu 14 dni po otrzymaniu odpisu prawomocnego orzeczenia. Zarządzenie przesyła się ukaranemu lekarzowi, wojewodzie i kierownikowi zakładu pracy ostatnio zatrudniającego ukaranego lekarza.

2. W przypadku ukarania karą wymienioną w ust. 1:

- 1) członka Wojskowej Izby Lekarskiej, zarządzenie wydane przez przewodniczącego tej Izby przesyła się ukaranemu lekarzowi, dowódcy właściwej jednostki wojskowej oraz Ministrowi Obrony Narodowej,
- 2) członka Izby Lekarskiej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, zarządzenie wydane przez przewodniczącego tej Izby przesyła się ukaranemu lekarzowi, kierownikowi właściwej jednostki organizacyjnej oraz Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 60. Z chwilą zatarcia orzeczonej kary przewodniczący okręgowej rady lekarskiej izby, której ukarany jest członkiem, zarządza wykreślenie wzmianki o ukaraniu oraz usunięcie z akt osobowych dokumentów dotyczących ukarania.

Rozdział 10

Wznowienie postępowania

§ 61. 1. O wznowieniu postępowania orzeka postanowieniem sąd, który wydał orzeczenie kończące postępowanie.

2. W kwestii wznowienia postępowania zakończonego orzeczeniem Naczelnego Sądu Lekarskiego orzeka Naczelny Sąd Lekarski w składzie 5 sędziów.

3. Na postanowienie okręgowego sądu lekarskiego przysługuje zażalenie do Naczelnego Sądu Lekarskiego.

4. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 2, przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego.

5. Wznowione postępowanie toczy się na zasadach ogólnych.

Rozdział 11

Koszty postępowania

§ 62. 1. Każde orzeczenie sądu lekarskiego powinno zawierać postanowienie o kosztach postępowania.

2. Jeżeli w orzeczeniu nie określono kosztów postępowania, określa je przewodniczący sądu lekarskiego, w terminie 14 dni od wydania orzeczenia.

3. Na zarządzenie, o którym mowa w ust. 2, przysługuje ukaranemu lekarzowi zażalenie do sądu lekarskiego.

§ 63. 1. W razie wydania orzeczenia o ukaraniu, sąd lekarski obciąża ukaranego lekarza kosztami postępowania na rzecz izby lekarskiej, której ukarany był członkiem w czasie wniesienia wniosku o ukaranie.

2. Jeżeli jednym orzeczeniem ukarano dwóch lub więcej obwinionych lekarzy, koszty postępowania sąd lekarski dzieli między nich według zasad słuszności.

3. Sąd lekarski może zwolnić ukaranego lekarza od zwrotu kosztów postępowania w całości lub w części, jeśli

uzna, że poniesienie ich byłoby dla ukaranego lub jego rodziny zbyt uciążliwe.

4. W przypadku wydania orzeczenia uniewinniającego, umorzenia postępowania oraz nieściągalności, koszty postępowania ponosi Skarb Państwa.

§ 64. 1. Koszty postępowania prowadzonego przez okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej i przed okręgowym sądem lekarskim wyklada właściwa okręgowa izba lekarska, a koszty postępowania prowadzonego przez Naczelnego Rzecznika i przed Naczelnym Sądem Lekarskim — Naczelna Izba Lekarska.

2. Egzekucja kosztów postępowania należy do izby lekarskiej, na której rzecz koszty te zostały zasądzone.

3. Należności przypadające świadkom lub biegłym wypłaca właściwa izba lekarska na zasadach obowiązujących w postępowaniu sądowym.

§ 65. Do kosztów postępowania należą:

- 1) koszty doręczenia wezwań i innych pism,
- 2) należności rzeczników odpowiedzialności zawodowej i członków sądu lekarskiego związane z postępowaniem, a w szczególności zwrot utraconych zarobków i koszty przejazdów,
- 3) należności świadków i biegłych.

Rozdział 12

Przepisy końcowe

§ 66. Obsługę kancelaryjną okręgowego sądu lekarskiego i okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej zapewnia okręgowa rada lekarska, a Naczelnego Sądu Lekarskiego i Naczelnego Rzecznika — Naczelna Rada Lekarska.

§ 67. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej: w z. *P. Mierzewski*